

Elvira Lindo
MANOLİTO
HUYSUZLUK YAPIYOR

4

Çeviren: Pınar Savaş

Resimleyen: Emilio Urberuaga

3. basım

Elvira Lindo
MANOLİTO
HUYSUZLUK YAPIYOR

Çeviren: Pınar Savaş ■ Resimleyen: Emilio Urberuaga

Yayın Yönetmeni: Samiye Öz
Yayın Koordinatörü: Hande Anapa
İç ve Kapak Tasarım: Gözde Bitir S.
Tasarım Uygulama ve Dizgi: Gülay Yıldız
Düzeltili: Nurten Sönmezcan
Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Eko Matbaası

1. Basım: 2004

2. Basım: Ekim 2009

ISBN 978-975-07-0280-8

Los Trapos Sucios, Elvira Lindo

© Elvira Lindo, 1997

© Teresa Novoa, 1997

© Grupo Santillana de Ediciones, S. A., 2001

© Santillana Ediciones Generales, S. L., 2003

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2004

Bu kitabın yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı
aracılığıyla satın alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayımcının izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Elvira Lindo

BENİM ADIM MANOLİTO
MANOLİTO EVİNDEN AYRILYOR
MANOLİTO GÜLMekten KIRILYOR
MANOLİTO KARDEŞİYLE KALİYOR
MANOLİTO TATİLDE SIKILYOR

yazarın yayınevimizden çıkan
diğer kitaplarıdır.

İspanyol yazar *Elvira Lindo*, 1962 yılı, Cadiz kenti doğumlu. Ünlü yazar *Antonio Muñoz Molina*'nin karısı. Gazetelerde, dergilerde sinema ve edebiyat üzerine yazılar yazıyor. Altı kitaptan oluşan *Manolito* adlı çocuk kitapları dizisi İspanya'da büyük başarı kazandıktan sonra, pek çok dünya diline çevrildi ve *Goscinny*'nin *Le Petit Nicolas* (Pıtırık - Can Çocuk Yayınları) adlı dizisi kadar sükses yaparak çocuk klasikleri arasında yerini aldı. *Manolito*'nun serüvenleri daha sonra sinema filmi, TV dizisi ve radyo skesine de dönüştürüldü. Film 2000 yılı Berlin Film Festivali'nde mansiyon aldı.

MANOLİTO HUYSUZLUK YAPIYOR

İçindekiler

Yaşamım, 7
Tavşanlar, 15
Bir Annenin Zalimliği, 42
Korkunç Bir Kuşku, 56
Yeri Kesinlikle Doldurulamayacak Bir Kayıp, 81
Arayış, 92
Hatırlamak Bile İstemiyorum, 101
Grev Kırıcı, 110
Okulumuz Cinsiyet Ayrımcılığına Karşı, 127
M.M., 143

Geçen gün Ukala'nın annesi, kasapta, benim aneme,

"Ukala'ma yaşamöyküsünü yazması için bir dizüstü bilgisayar alacağım," demiş. "Senin Manolito'n da başından geçenleri yazıyor, ama, yazdıkları pek sudan şeyler."

Annem, hemen yapıştırmış yanıtı:

"Tamam ama kendini tehlikeye atmış olursun. Benim Manolito'm hemen kendisine 'Dörtgöz' dediklerini açıkladı. Seninki de büyük harflerle 'Ukala' diye imza atmak zorunda kalacak mı?"

“Benim oğlumun doğru düzgün bir adı, bir de soyadı var!” diye karşı koymuş kadın.

“İyi de bunu bizim mahallede kim biliyor ki?” demiş annem.

Kasaptaki tüm kadınlar, koro halinde,

“Kabul et! Kabul et!” diye bağışmışlar.

Sonuç olarak arkadaşım Ukala, kesinlikle yaşamöyküsünü yazmaya girişemedi, çünkü, “Bana herkes Ukala der, sosis kraliyim ben,” diye söze başlamasına annesi asla izin vermezdi.

İnsanın yaşamöyküsünü yazması için önemli biri olması gerek. Yaşamımı anlatan kitaplarımın her biri yayınlandığında süper-kaygılı çıkarım sokağa, çünkü herkes yaptığım en gizli işleri öğrenmiş olur. Ya, işte böyle. Annem de pek hoşnut kalmaz bu durumdan.

Geçen gün balıkçı, ona,

“Manolito’ya tokat atıp durmasana be hanım! Sonra çocuk okulda başarılı olamayacak,” demiş.

Başka bir kadın da,

“Benimkini pataklamam gerektiğinde elim acımasın diye terlikle poposuna vuruyorum. Onun da pek canı yanmıyor,” diye söze karışmış.

Babama, yemek yediği lokantalarda,

“Manolito, kamyonun borcunu bitirmene ne kadar kaldığını soruyordu,” diye takılıyorlarmış.

Püskül Hanım da kocası Bambi’nin sürekli gaz çıkardığının, peruk taktığının öğrenilmesinden rahatsız olmuş. Annem onu avutmaya çalışmış:

“Aman, sen de kadın! İnsan her pazar farklı renkte peruk takarsa, peruk taktığını nasıl gizleyebilir ki? Ayrıca gaz çıkarma konusuna gelince, aşağı yukarı herkes...”

Dedem, sırlarının gün yüzüne çıkmasına hiç aldırmıyor:

“Takma dişimi öğrenmişler, prostatım varmış, tüm günümü Trapez Bar’da içerek geçiriyormuşum, uyurken horluyormuşum, ne olmuş yani? Huzurevindeki yaşlı hanımlar sinek gibi yapıştılar bana; üstelik tüm kusurlarımın da farkındalar. Tipik bir ihtiyar olmam, belli ki, onlara çekici geliyor!”

Şapşaliko’nun da bir şeye aldırdığı yok, yalnızca ikinci kitapta gerçek adını söylememe içerledi. Dört yaşındaki her çocuk gibi o da saklayacak bir sırrının olmasını istiyor.

Neyse. Ukala, yaşamının tüm utanç verici yanlarını sayıp dökmeye kararlı olsa bile, bir dizüstü bilgisayar, yaşamöyküsünü yazmasına yetmezdi. Çünkü dünyanın en müthiş gerçeği şu ki: bütün bunları yazan ben değilim; ilk sayfada imzası olan kadın. Beni birkaç yıldır tanıyor. Tüm galakside harıl harıl yazacak çocuk arıyordu, sonunda beni buldu. Evimize geldi, teybini önüme koydu, amansızca beni sorgulamaya başladı. Bir yandan da annemin çörekçiden aldığı çöreklerin hepsini birden ağzına tıktığı için mosmor kesilmişti. Annem de, Püskül Hanım da ona dehşetle baktılar. Kadın gittikten sonra,

“Ne bulursa mideye indiriyor!” dediler.

Bu kadına pek çok şey anlattım. Anneme göre bazılarını hiç söylemesem daha iyiymiş. İşin iyi yanı, bu kadının ailemi dünya çapında ünlü yapması. Kötü olansa bunun bir işimize yaramaması. Çünkü bize para falan vermedi. Ama o kadın benim öykülerimden iyi para kazanmış.

Geçen gün gene telefon etti.

Annem,

“İşte yine ceplerini doldurmaya geliyor!” dedi.

Bu kez Trapez Bar’da buluştuk. Annem, Püskül, dedem, Şapşaliko, ben... Bir de o.

Teyp her zamanki gibi masanın tam ortasında idi. Kadın annemle Püskül’e başka bir masaya oturmalarını söyledi.

“Çocuğun kendini baskı altında hissetmemesi gerek,” dedi.

Karşı karşıya kalınca, kadın tanıdıklarına ya da aileme hiç anlatmadığım şeylerden söz etmemi istedi. Bizim öykülerimiz, dinlediği pek çok öyküden de, televizyonda izlediği filmlerden de daha iyiymiş.

“Bütün kirli çamaşırlarınızı dök ortaya!” dedi.

“Tamam ama bir koşulum var,” dedim.

Ortamın iyice gerildiği o anda kadın,

“Ne istersen yaparım,” dedi.

“Kapakta adım seninkinden daha büyük yazılacak,” dedim. “Senin adınsa incecik olacak ki insanlar bu öyküleri benim yazdığımı sansınlar. İşine gelirse!”

Trapez Bar

Kadın beş kahredici dakika boyunca düşündü.

“Tamam, anlaştık,” dedi.

Ayrıca adımın yanıp sönen harflerle yazılmasını da istedim, ama kadın bunun teknolojik açıdan olanaksız olduğunu, kitaplarda böyle bir şey yapılamayacağını söyledi.

Sonra ikinci viskimden (yani ikinci kolamdan) bir yudum aldım, başladım bizim mahallenin dışına hiç çıkmamış öyküleri anlatmaya. Elinde tuttuğun bu kitapta işte bu son anlattıklarım var.

Dedem beni avutmak için,

“Üzülme Manolito; saklayacak kirli çamaşırları olmayan aile yoktur,” dedi.

Kadın elinde teybiyle gitti, bir süre sonra bana bu kitabı, yani dizinin dördüncüsünü gönderdi.

Bir daha gelip benimle konuşup konuşmayacağını bilemiyorum.

Tam üç saat anlattıklarımı teybe çektikten sonra hesabı ödemek için kasaya gittiğinde Trapez’in sahibi,

“Elli iki milyon,” demiş.

Çünkü ona hiç çaktırmadan davete babam, Bambi, Yavşak’ın dedesi, Yavşak, Kepçe, Pasaklı, Kepçe’nin annesi, öğretmenim, Eski-Şişko, Ukala ile Bobi de katılmışlardı. Bobi birkaç da biftek yemiştir!

Anneme,

“Kızdı mı?” diye sordum.

“Kızarsa kızsın, bize teşekkür borçlu, sayemizde

karnını doyuruyor!” dedi.

Ardından bu korkunç kitabın kahramanları olarak, yüzünü bile hatırlamadığımız bu kadının şerefine kadeh kaldırdık.

Tavşanlar

Benim harika bir yaratık olduğumu düşünüyorsan, bu bölümü okuma. Ciddi söylüyorum: Okumazsan kafanda hep özel bir çocuk olarak kalırım. Ama okursan... bu süper Manolito'nun gerçek yüzünü görmüş olursun.

Peki, benim halkın gözündeki görüntümü bir tek bölümde yıkacak olan nedir? Göreceğin şey, benim de herkes gibi kusurları olan bir insan olduğum. Benim kusurlarım da, erdemlerim de tanıdığım tüm insanların kusurları, erdemlerinden daha büyük. Ukala hariç. Biliyorsunuz o bizim türümüzün dışında bir yaratık.

Baştan alayım: Bu korkunç öykü, 23 Şubat günü başladı. O gün beni kandırarak kaptıkları gibi hastaneye götürdüler (bir tek kaçırılanlara yaptıkları gibi gözlerimi bağlamadıkları kalmıştı), sonra yaşamımı paylaşacağım tuhaf yaratığın beşiğinin önünde bıraktılar: Şapşaliko. Sorun şu ki, 23 Şubat'tan her yılın içinde bir tane var. Her yıl 23 Şubat'ta Şapşaliko'nun doğum günü geliyor. İçtenlikle söylüyorum ki her yıl buna katlanmak daha da zorlaşıyor.

Başlarda Şapşaliko bir-iki yaşındaydı, armağan olarak ona şu öten silgilerden falan verirlerdi; ben de için için güler, "Kardeşimi böyle kandırıyorlar işte," derdim.

Ama kardeşim dört yaşına gelince, "Ben de pastadaki mumları söndürmek istiyorum!" diye tutturdu. Böylece biz de ailecek, bana yapıldığı gibi ona da "mutlu yıllar sana" şarkısını söylesinler diye, doğum günü partisi için eve insan çağırmaya başladık. Kardeşim de hiç çekinmeden canının çektiği her armağanı istemeye başladı. Tüm bunların benim için ağır birer darbe olduğunu anlamak güç değil elbette. Söyle bakalım: Kardeşim tüm bu eğlencelerin merkezi olmuşken yüzümün nasıl bir şekil almasını bekliyorsun? Üstelik olup biteni de yutmak zorunda kalıyorum, çünkü homurdansam annem bana, "Kıskanç!" diyor, hatta bu zarif kitaba alınması olanaksız daha ağır sözler söylüyor.

Şapşaliko'nun doğum gününden bir hafta önce annemle süpermarkete gidip hediye seçiyoruz. Annem kardeşime olan tüm sevgimi gösterebilmem için, ona kendi harçlığımdan biriktirdiğim parayla armağan almamda ısrar ediyor nedense. Yine aynı şey oldu: Domuz kumbaramı açtım, servetimi saydım. On beş lira yirmi kuruş. Paranın karşısında uzun bir süre öylece durdum. Sonunda hediyeye yalnızca yirmi kuruş harcamaya karar verdim; çünkü önemli olan hatırlamaktır, pahalı bir şey almak değil, öyle değil mi ama? İyi bir akıl yürütme değil mi bu?

Şapşaliko her zamanki gibi televizyondaki *Addams Ailesi* dizisinde gördüğü en sevdiği bebeği istedi. Aramadık bile. Daha önceleri istediğini bulmak için yeterince gülünç duruma düşmüştük. Annem, benim, kardeşime hediye olarak, filmin video kasetini almama karar verdi. Kendisi de *Şirinler* dizisindeki şirinlerden bir tane, bir de vantuzlu tabanca alacakmış. Şapşaliko'nun koleksiyonundaki *Şirinler*'in sayısı beşi bulacak. İlk dördünü top oynamak için istemişti. *Şirinler*'deki kızı da havaya atmak istiyor, bebek minibarın üzerinden uçarken onu vantuzlu tabancasıyla vuracakmış. Bunun yanında bir de, kendisiyle ters düştüğümüzde kafama vurmak için kullanır Şirin bebekleri. Bir keresinde *Şirinler*'deki büyücü *Gargamel*'le gözümü çıkartıyordu, çünkü ona uzaktan kumanda aletini vermemiştim.

Gördün mü, *Şirinler* televizyonda gördüklerinden çok daha fazla işe yarıyor.

Şirin'le vantuzlu tabanca tamamdı; sonra da *Addams Ailesi*'nin video kasetini almaya gittik. Videomuz yok ama Püskül kendisinininkini avukatının eşliğinde kullanmamıza izin veriyor, çünkü bildiğin gibi pek çok kez bozduk aleti. Sıra para ödemeye gelince cebimdeki yirmi kuruşu çıkardım.

Annem sabrını taşırdığımız zamanki yüz ifadesini takınarak,

“Herhalde bu kadarcık paranın yeterli olacağını düşünmüyorsun,” dedi.

Tezgâhtar,

“Çocuklar nasıl da masum oluyorlar!” diye yorum yaptı.

“Bu mu masum? Baş belasıdır bu!” dedi annem.

Annem başkalarının önünde beni fırçalama fırsatını hiç kaçırmaz. Sanırım bundan hoşlanıyor.

“Kumbaramdan daha fazlasını çıkaramadım,” dedim.

Annem kumbaramın altında her beş dakikada bir açıp kapadığım bir kapak olduğunu bilmiyor.

“Bana yirmi kuruşu ver. Üstünü tamamlayacağım. Eve gidince parayı çıkarmak için dâhice bir yol bulacağına eminim!”

“Tek derdin Şapşaliko'nun doğum günü! Benimki olsaydı, aldırmazdın bile,” dedim.

Bu cümleyle kanını tepesine sıçrattığımı biliyordum.

“Duymazdan geliyorum; yoksa bu beyefendinin önünde yiyeceksin şamarı!” dedi annem.

Tezgâhtar parayı aldı, suratında tuhaf bir gülümsemeyle bize baktı. Annem yürümeye başlayınca bana alçak sesle,

“Şapşaliko da kim?” diye sordu.

“Kardeşim,” dedim, yavaşça.

Ah! Tezgâhtarın yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti.

Ben de daha fazla açıklama yapmaya yeltenmeden, marketin rafları arasında gözden yiten annemin arkasından seğirttim. Etlerin satıldığı bölümde buldum onu. Belli ki benim kaybolmam umurunda değildi. Çiğ etleri süzerken dişleri uzamıştı sanki. Gerçekten, bir insan nasıl olur da kanlı bir et parçasına bakar da,

“Ne iyi bir parça, bir ilkbahar kuzusu,” diyebilir?

Annem kırdada bir inek gördüğünde, “Ne iyi bir but,” ya da, “Şu karın kısmından çocuklara bu gece güzel bir köfte yapsam,” diye geçiriyordur aklından. Bence annemi bir zaman makinesine koyup ateşin bilinmediği taş devrine gönderseler, uyum göstermekte hiç zorlanmaz. O sırada mağaranın önünden geçen her hayvan ağzının suyunu akıtır. Niyetim kesinlikle anneciğimi eleştirmek değil; içimden nasıl geliyorsa öyle konuşuyorum.

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

Elvira Lindo

MANOLİTO

HUYSUZLUK YAPIYOR

4

Manolito'nun gülmekten öldüren
huysuzlukları...

Manolito'nun kardeşi Şapşaliko'ya bir doğum günü partisi yapılır, armağanlar verilir. Partide neler olur neler: Eğlenceli bir parti yerine, müthiş bir serüven yaşanır... Öte yandan okulda anneler için armağan yapma hazırlığı ve evin babasının uzak yerlerden dönerken yanında getirdiği sevimli bir hayvan... "Manolito Huysuzluk Yapıyor"u okuyup eğlenmemek mümkün değil!